

WERK VERSTERKT

Rapportage 0-meting campagne effect onderzoek

1 september 2025

Wouter Jacobs
Senior Research Consultant

Rapportage voor:

SGF Samenwerkende
GezondheidsFondsen

**MARKET
RESPONSE**

Met *Werk versterkt* wil SGF urgentie creëren voor het bespreekbaar maken van ‘werken met een chronische aandoening’ op de werkvloer.

Aanleiding

- Werken verhoogt de kwaliteit van leven en kan soms zelfs bijdragen aan herstel bij ziekte. Toch is het voor veel mensen lastig werk te combineren met een chronische aandoening. Ongeveer één op de drie werkenden in Nederland heeft een chronische aandoening, en dit aantal stijgt. Op de werkvloer wordt er echter nauwelijks over gesproken, waardoor het onderwerp vaak een blinde vlek blijft en beslissingen worden genomen op basis van aannames in plaats van feiten.
- Daarom start SGF in september de campagne **Werk versterkt** om het probleem zichtbaar te maken, de discussie te openen en mogelijkheden te verkennen om werk en een aandoening beter te combineren.

Doel

- Het doel van de campagne is bewustzijn en urgentie vergroten bij de Nederlandse beroepsbevolking door het onderwerp bespreekbaar te maken en verandering in gang te zetten.

Onderzoeksvragen

- De campagne-evaluatie richt zich op de vraag of SGF erin slaagt om bewustzijn en urgentie te creëren. De centrale onderzoeksvraag luidt:

Is SGF in staat om met behulp van de campagne *Werk versterkt* de doelgroep bewuster te maken van en urgentie te creëren voor werken met een chronische aandoening?

Deelvragen voor deze 0-meting:

- Hoe hoog schat men het percentage werknemers met een chronische aandoening (op de eigen werkvloer en landelijk)?
- Herkent men het belang van blijven werken met een chronische aandoening?
- Welke belemmerende aannames over werknemers met chronische aandoening bestaan er?
- Welke aannames leven er over mogelijkheden voor mensen met een chronische aandoening binnen de eigen organisatie?
- In hoeverre zijn chronische aandoeningen bespreekbaar binnen de organisatie?

Met een 0- en 1-meting onderzoekt SGF het bereik, de waardering en de impact van de campagne *Werk versterkt*

Onderzoeksopzet

- Om de effecten van de campagne vast te stellen, worden een **0-meting** (vooraf) en een **1-meting** (na afloop) uitgevoerd.
- **0-meting**
 - Bedoeld voor het vaststellen van de huidige kennis, houding en percepties rond het onderwerp.
- **1-meting**
 - Zelfde vragenlijst als de 0-meting.
 - Aanvullende vragen over bereik, waardering en herkenning van afzender.
 - Uitvoering direct na afloop van de campagne (vanaf week 44).
 - Invultijd: ca. 10 minuten.
 - Rapportage in PowerPoint met resultaten en verschillen tussen subdoelgroepen (o.a. leidinggevenden, werknemers met een chronische aandoening, collega's en sectoren).

Doelgroep

- De primaire doelgroep is de Nederlandse beroepsbevolking (incl. zzp'ers; ca. 70% van NL18+). Binnen deze groep worden specifieke subgroepen onderscheiden:
 - Werkgevers: directeuren, HR en leidinggevenden (ca. 15% van de beroepsbevolking).
 - Werknemers met een chronische ziekte of aandoening (ca. 33%).
- De campagne richt zich specifiek op vier sectoren die samen 55% van de werkenden beslaan:
 - Zorg (16%, 1,8 mln. banen)
 - Handel (15%, 1,7 mln. banen)
 - Zakelijke dienstverlening (20%, 2,4 mln. banen)
 - Bouwnijverheid (6%, 0,7 mln. banen)

Steekproef 0-meting

- De steekproef is/wordt getrokken uit het panel van Dynata.
- We streven naar N=1200 per meting. Deze 0-meting hebben N=1.251 werkenden (incl. management en HR) deelgenomen.

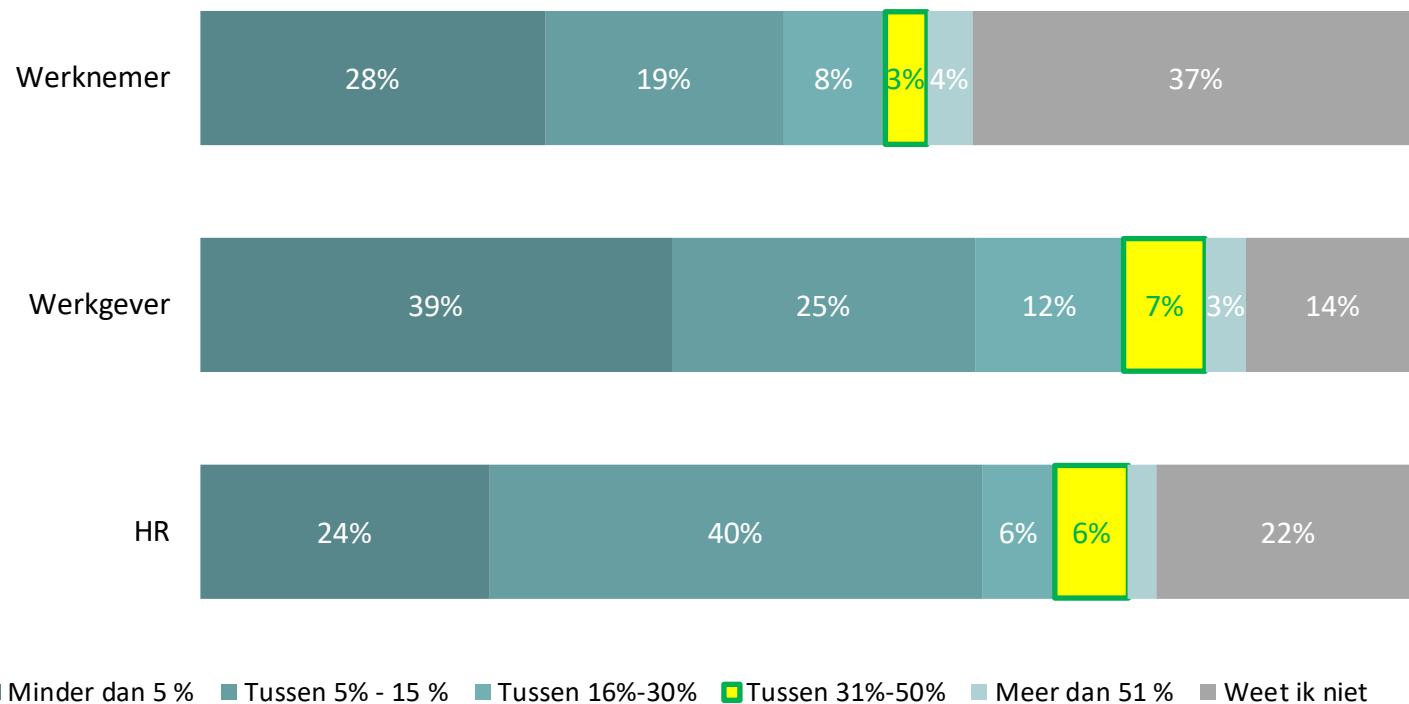

Resultaten 0-meting

Er is een grote onderschatting van het aandeel mensen met een chronische aandoening op de werkvloer

Welk deel van de mensen in jouw bedrijf/ organisatie heeft een chronische aandoening?
Onder chronische aandoeningen verstaan wij: een langdurige of chronische ziekte, aandoening (psychisch of lichamelijk) of handicap.

Bijna 40% van de werkgevers schat het percentage mensen met een chronische aandoening op minder dan 5%.

Werknemers schatten het aandeel van mensen met een chronische aandoening in de organisatie duidelijk lager in dan werkgevers en HR.

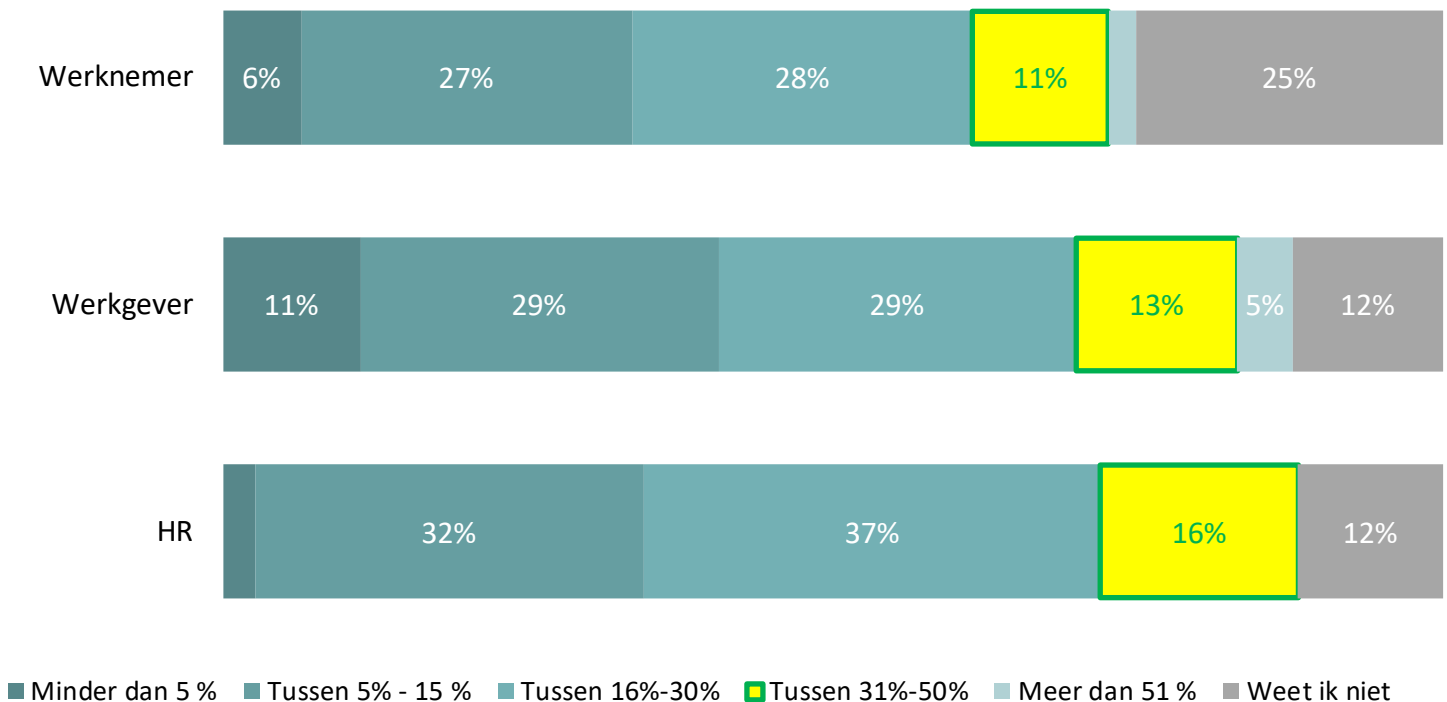
Relatief veel werknemers geven aan niet te weten wat het aandeel mensen met een chronische aandoening is binnen de eigen organisatie.

Vraag: Welk deel van de mensen in jouw bedrijf/ organisatie heeft een chronische aandoening?
Onder chronische aandoeningen verstaan wij: een langdurige of chronische ziekte, aandoening (psychisch of lichamelijk) of handicap.
Basis: alle respondenten (0-meting: n= 1.251)

Ook het aandeel binnen Nederland wordt onderschat, al is de onderschatting iets kleiner dan in de eigen organisatie

Welk deel van de werkende mensen in Nederland heeft een chronische aandoening?

Mensen schatten het aandeel werknemers met een chronische aandoening in Nederland hoger in dan in de eigen organisatie.

Het aandeel 'weet niet' is kleiner als er wordt gevraagd naar de situatie in Nederland in plaats van de situatie in de eigen organisatie.

Note: In werkelijkheid heeft 36% van de werknemers in Nederland één of meer chronische aandoeningen (Bron: TNO NEA 2023, CBS beroepsbevolking 2024). Slechts een klein percentage schat dit juist in (gele interval).

Vraag: Welk deel van de werkende mensen in Nederland heeft een chronische aandoening?

Onder chronische aandoeningen verstaan wij: een langdurige of chronische ziekte, aandoening (psychisch of lichamelijk) of handicap.

Basis: alle respondenten (0-meting: n= 1.251)

Inschatting op basis van uitgebreidere definitie

Op de voorgaande pagina's is de inschatting van het aandeel mensen met een chronische aandoening ingeschat op basis van een korte definitie: Onder chronische aandoeningen verstaan wij: een langdurige of chronische ziekte, aandoening (psychisch of lichamelijk) of handicap.

Hierna hebben we een uitgebreidere definitie gegeven met een groot aantal voorbeelden. Vervolgens is nogmaals gevraagd naar de inschatting van het aandeel werkende mensen in Nederland met een chronische aandoening?

Display: Onder het hebben van een chronische aandoening verstaan wij: een langdurige of chronische ziekte, aandoening (psychisch of lichamelijk) of handicap. Hieronder zie je een overzicht van de veel voorkomende chronische aandoeningen.

1. Aids of hiv	10. Infectieziekte of lange nasleep na een	16. Parkinson
2. ALS	infectieziekte zoals bv.	17. Psychische aandoeningen
3. Alzheimer of dementie	COVID of tuberculose	18. Reuma of artrose
4. Brandwonden	11. Kanker of lange nasleep na genezing van kanker	19. Spijsverteringsziekten
5. Chronische nek, schouder, pols - en rugklachten	12. Longziekten, bijvoorbeeld astma of COPD	20. Spierziekten
6. Diabetes	13. MS	21. Trombose
7. Epilepsie	14. Nierziekten of niertransplantatie gehad	22. Lichamelijke beperking (handicap)
8. Hart- en vaatziekten	15. Oogziekten	23. Verstandelijke beperking
9. Hersenletsel, bijvoorbeeld na een ongeluk of beroerte		24. Zintuigelijke beperking (blind, slechtziend, doof, slechthorend)

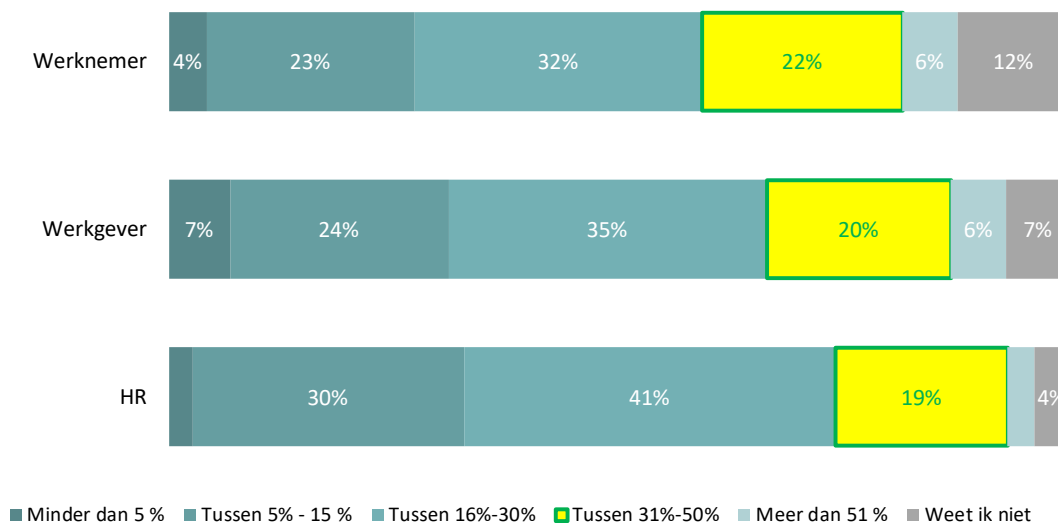
We kunnen ruwweg 4 categorieën onderscheiden:

1. Chronische ziekte: een aandoening waar geen uitzicht is op volledige genezing, zoals reuma, MS, diabetes
2. Langdurige ziekte: bijvoorbeeld een infectieziekte zoals (post-) COVID of lange nasleep na kanker
3. Psychische aandoening: voorbeelden zijn angststoornis, depressie, bipolaire stoornis, autisme, ADHD
4. Handicap: lichamelijke, verstandelijke of zintuigelijke beperking, zoals slechtziend/horend

Ook als we flink wat voorbeelden geven van chronische aandoening dan blijft de onderschatting

Nu je voorbeelden hebt gezien van de meest voorkomende chronische aandoeningen, hoe groot schat je nu het aandeel werkende mensen in Nederland met een chronische aandoening?

	inschatting zonder voorbeelden	inschatting met voorbeelden
Minder dan 5 %	7%	5%
Tussen 5% - 15 %	28%	24%
Tussen 16%-30%	29%	33%
Tussen 31%-50%	12%	22%
Meer dan 51 %	3%	6%
Weet ik niet	22%	11%

Na het zien van enkele voorbeelden van meest voorkomende chronische aandoeningen schat men het percentage hoger in en daalt het aandeel 'weet niet'.

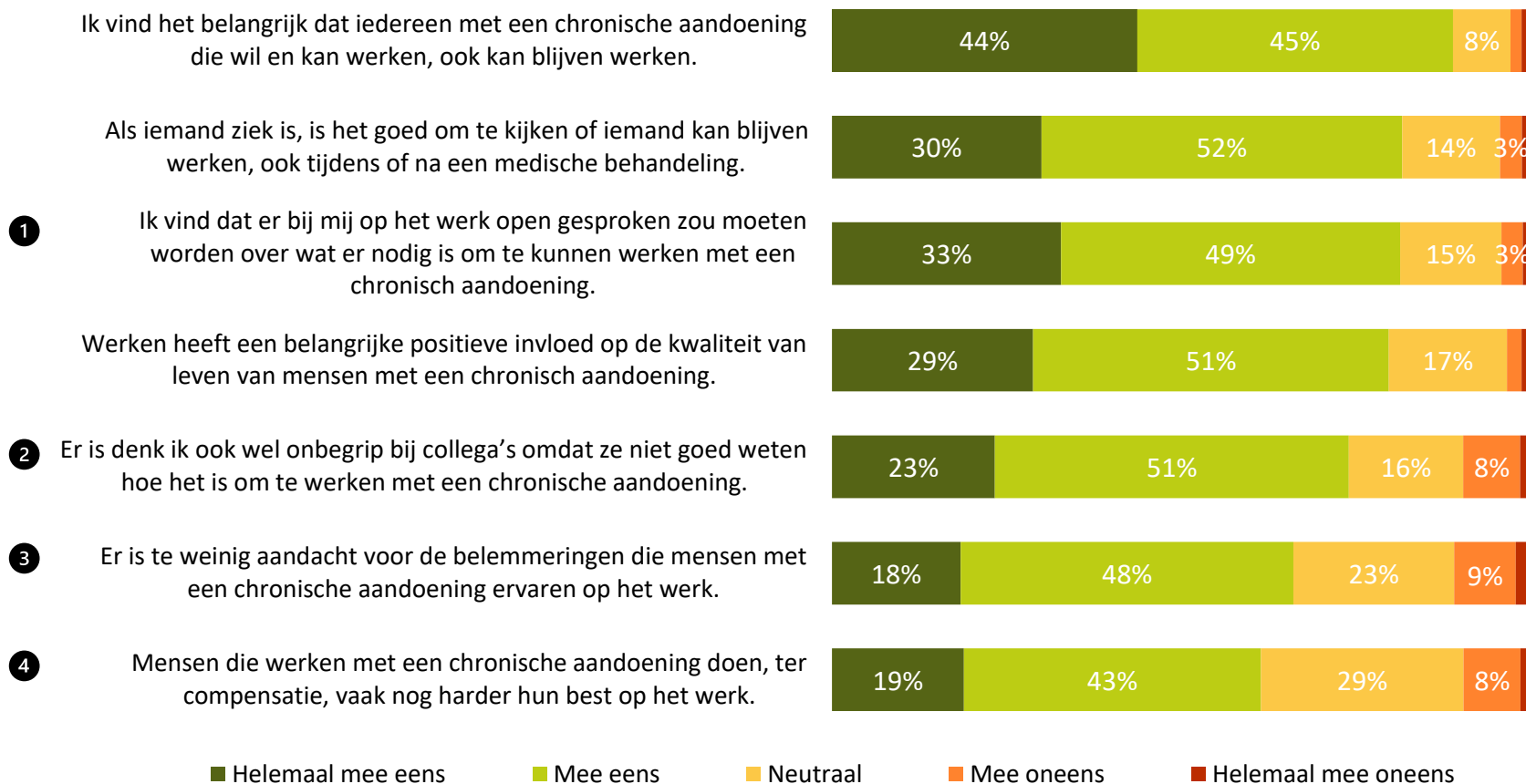
Nog steeds kiest slechts 1 op de 5 respondenten de antwoordcategorie die het landelijk gemiddelde bevat (36%, geel gemarkeerd).

Vraag: Welk deel van de werkende mensen in Nederland heeft een chronische aandoening?
 Onder chronische aandoeningen verstaan wij: een langdurige of chronische ziekte, aandoening (psychisch of lichamelijk) of handicap.
Basis: alle respondenten (0-meting: n= 1.251)

Belang van blijven werken in geval van chronische aandoening wordt breed ondersteund

In hoeverre ben jij het eens met de volgende uitspraken over werken met een chronische aandoeningen?

Vraag: In hoeverre ben jij het eens met de volgende uitspraken over werken met een chronische aandoeningen?

Basis: alle respondenten (0-meting: n= 1.251)

Bij **1** zien we een groot verschil als het gaat om opleiding: hoog/midden vs. laag opgeleid (83% vs. 65% is het (helemaal) eens met deze uitspraak).

Bij **2** is er een duidelijk verschil tussen de mensen die zelf wel en zelf niet een chronische aandoening hebben (resp. 79% en 71% is het (helemaal) eens met deze uitspraak).

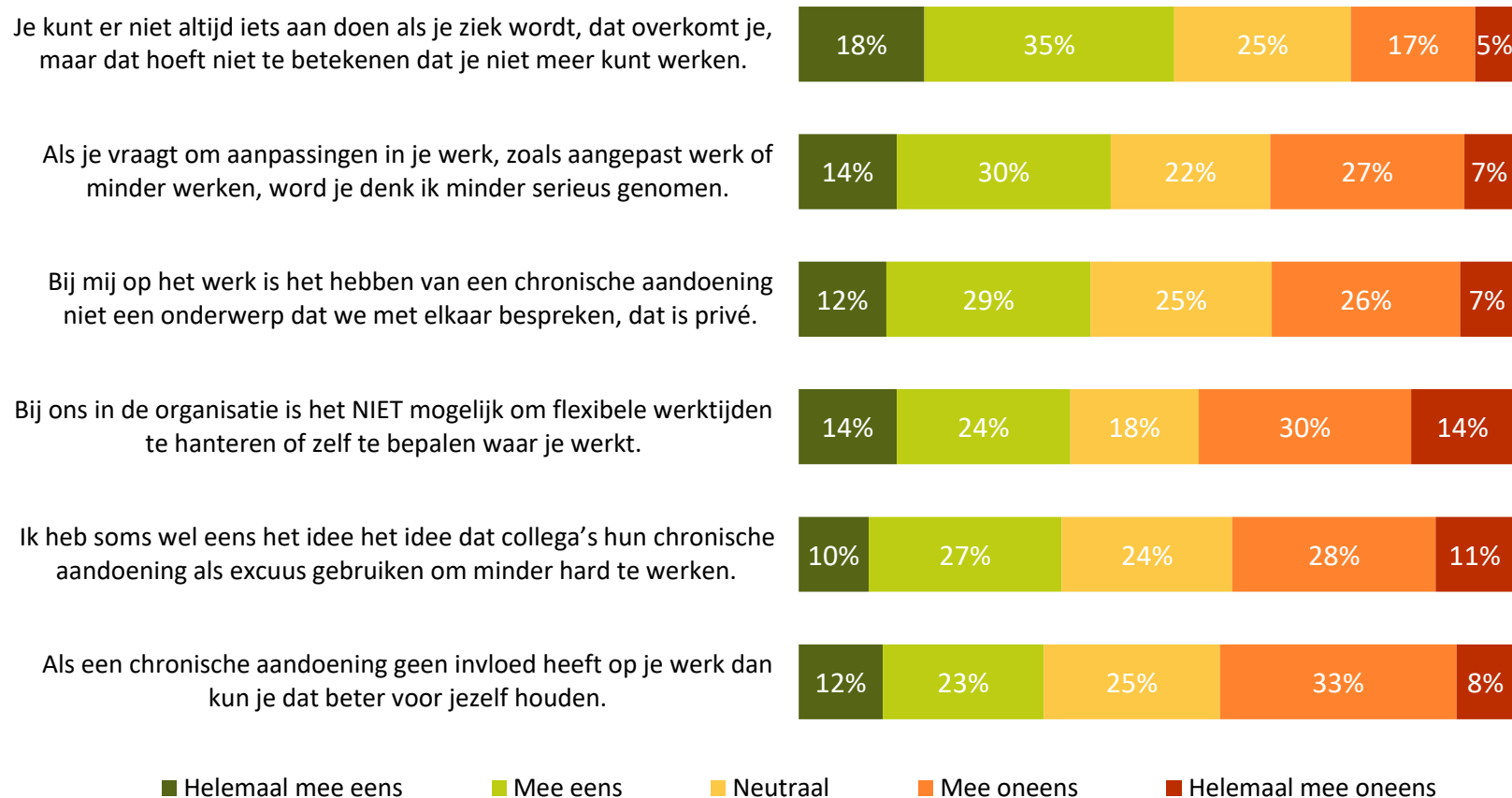
3 Twee derde vindt dat er te weinig aandacht is voor de belemmeringen die mensen met een chronische aandoening ervaren op het werk. Mensen met een chronische aandoening vinden vaker dat dit het geval is dan mensen zonder een chronische aandoening (resp. 74% vs. 62%).

Ook bij **4** is er een duidelijk verschil tussen mensen met en zonder een chronische aandoening (resp. 68% en 58%)

Bij onderstaande aspecten over werken met een chronische aandoening verschillen mensen duidelijk van mening

In hoeverre ben jij het eens met de volgende uitspraken over werken met een chronische aandoeningen?

Mensen met een chronische aandoening bevestigen de uitspraak dat je minder serieus genomen wordt als je om aanpassingen vraagt, vaker dan mensen zonder een chronische aandoening (resp. 51% vs. 40%).

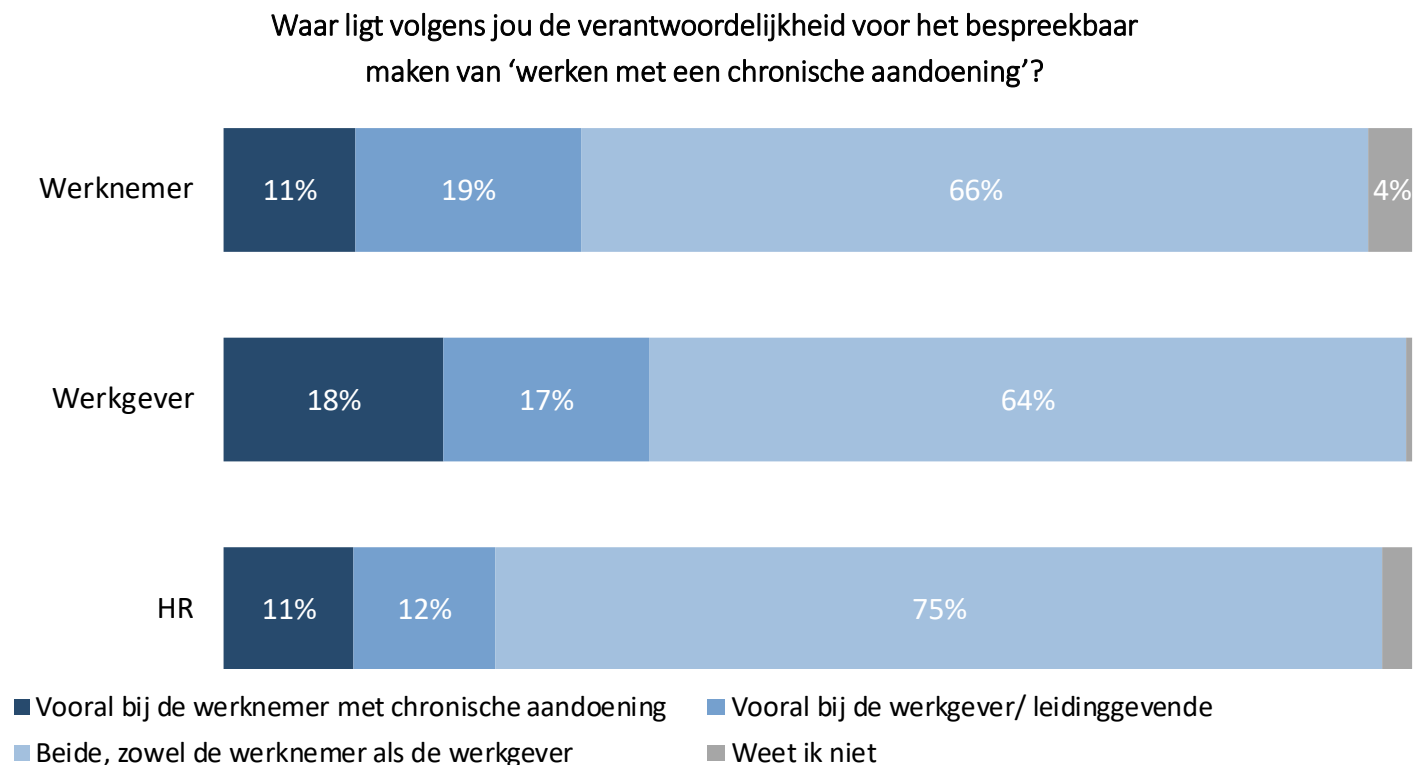
De uitspraak dat het hebben van een chronische aandoening een privé onderwerp is dat niet wordt besproken (stelling 3), wordt meer bevestigd door werkgevers dan door werknemers (49% vs. 37%). Mensen in de Zorg zijn het minder vaak eens zijn met deze uitspraak (30%) dan mensen in andere sectoren zoals Zakelijke dienstverlening (52%), Bouw (44%) en Handel (45%).

Vraag: In hoeverre ben jij het eens met de volgende uitspraken over werken met een chronische aandoeningen?

Basis: alle respondenten (0-meting: n= 1.251)

De meeste mensen vinden dat de verantwoordelijkheid voor het bespreekbaar maken van werken met een chronische aandoening bij de werkgever en de werknemer ligt

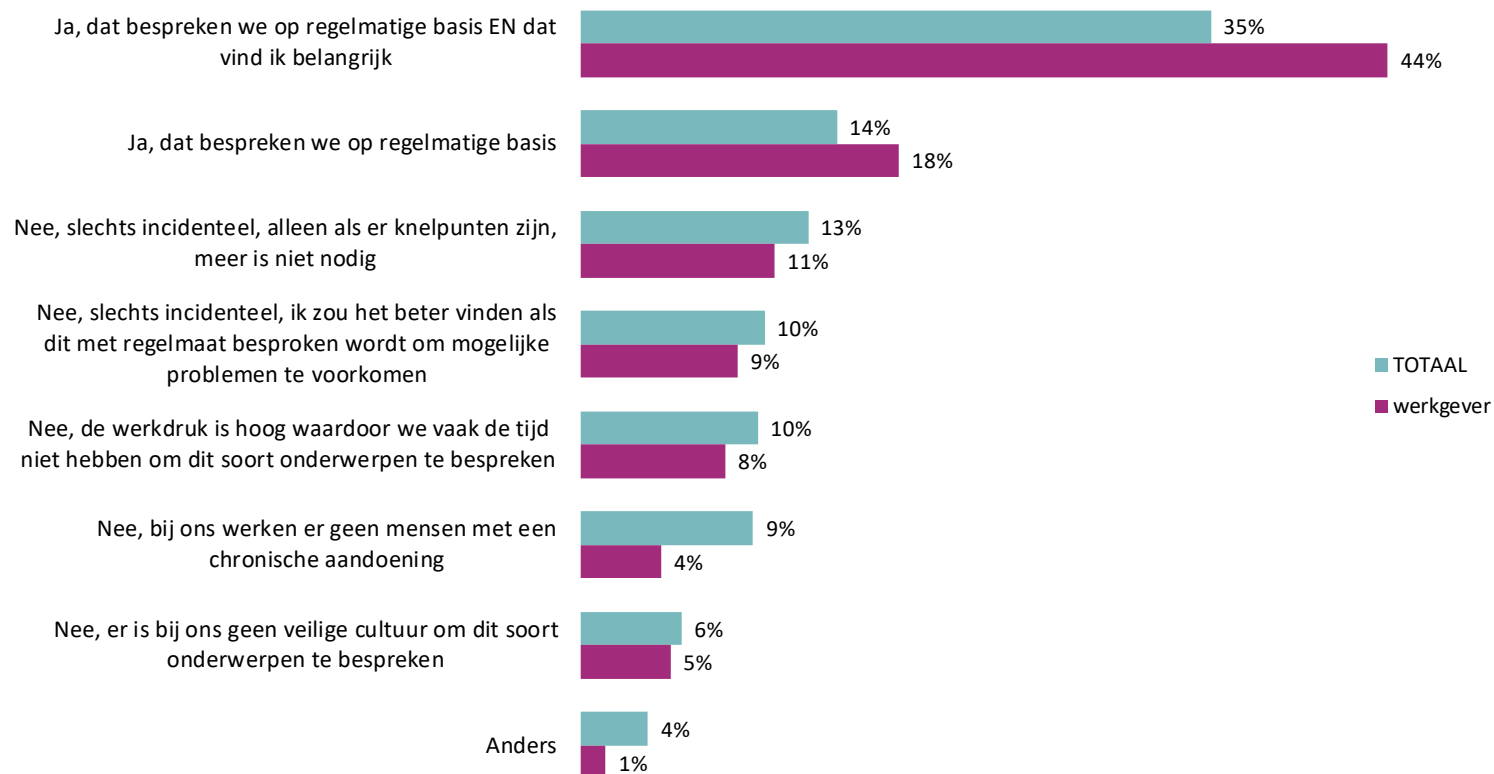
Vraag: Waar ligt volgens jou de verantwoordelijkheid voor het bespreekbaar maken van 'werken met een chronische aandoening'?

Basis: alle respondenten (0-meting: n= 1.251)

In ongeveer de helft van de organisaties wordt op regelmatige basis gesproken over wat er nodig is om goed te kunnen blijven werken

Is het bij jouw organisatie 'normaal' om te bespreken wat jijzelf of collega's met (of zonder) een chronische aandoening nodig hebben om goed te blijven werken. Welke stelling past het best bij de situatie op jouw werk?

De werkgevers geven vaker dan werknemers aan dat op regelmatige basis wordt besproken wat medewerkers met (of zonder) een chronische aandoening nodig hebben en dit onderwerp belangrijk te vinden (44% vs. 31% werknemers).

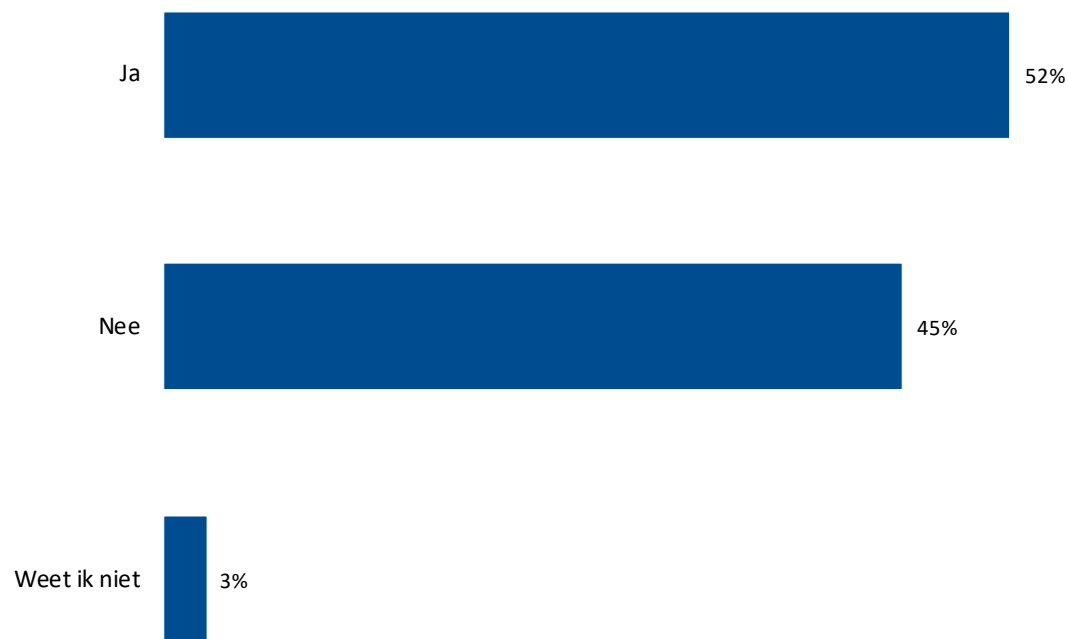
Vraag: Is het bij jouw organisatie 'normaal' om te bespreken wat jijzelf of collega's met (of zonder) een chronische aandoening nodig hebben om goed te blijven werken. Welke stelling past het best bij de situatie op jouw werk?

Basis: alle respondenten (0-meting: n= 1.251), alle werkgevers (0-meting: n= 351)

Ongeveer de helft van Nederland zegt iemand met een chronische aandoening in de directe omgeving te hebben

Heb jij iemand in je directe omgeving (partner, kind, ouder, broer/zus) met een chronische aandoening?

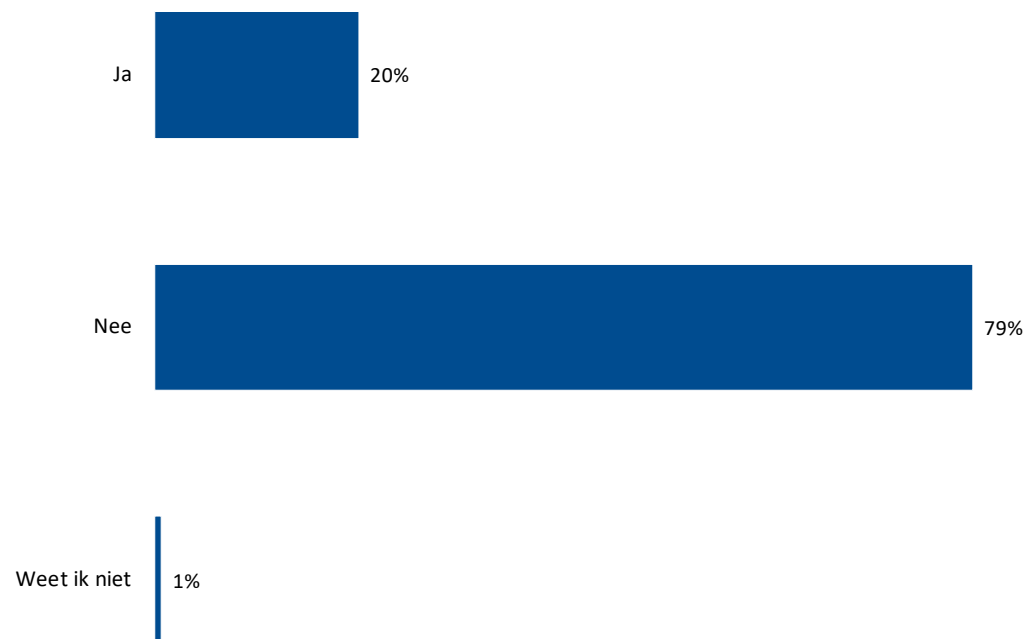
Vraag: Heb jij iemand in je directe omgeving (partner, kind, ouder, broer/zus) met een chronische aandoening?

Basis: alle respondenten (0-meting: n= 1.251)

20% is mantelzorger voor iemand in de directe omgeving

Ben jij mantelzorger voor iemand in je directe omgeving (partner, kind, ouder/broer, zus) met een chronische aandoening?

Onder mensen met een chronische aandoening is het percentage mantelzorgers veel hoger dan onder mensen die geen chronische aandoening hebben (36% vs. 12%)

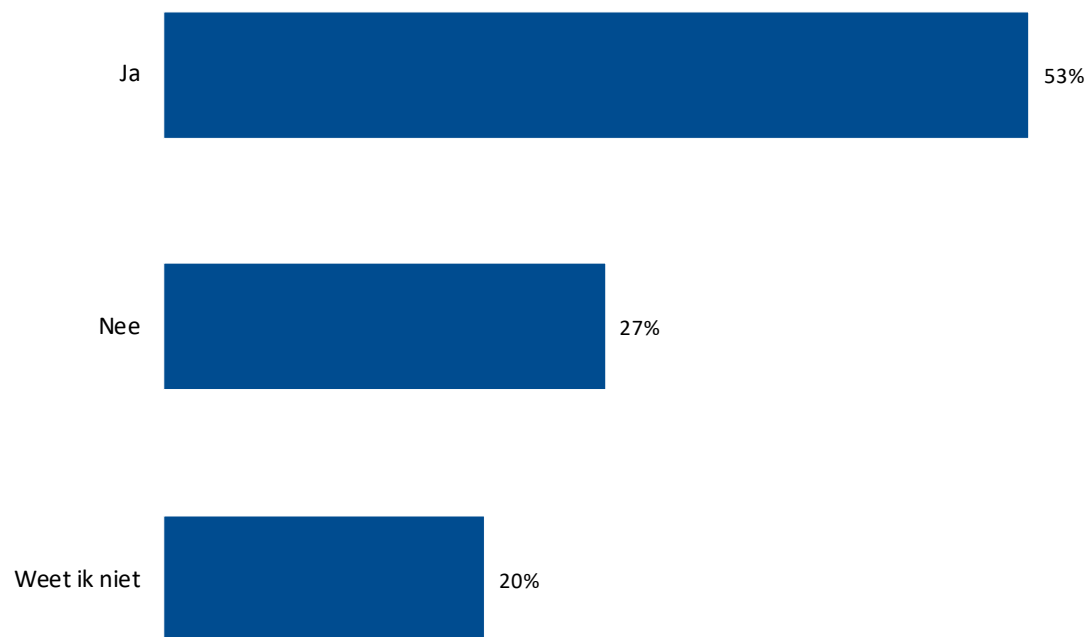
Vraag: Ben jij mantelzorger voor iemand in je directe omgeving (partner, kind, ouder/broer, zus) met een chronische aandoening? Onder mantelzorg verstaan wij (vrijwillig en onbetaalde) zorg en ondersteuning, die de gebruikelijke zorg, welke in redelijkheid mag worden verwacht van partners, ouder of kinderen, overstijgt?.

Basis: iedereen met iemand met een chronische aandoening in de directe omgeving (0-meting: n= 651)

Ook ongeveer de helft zegt één of meer collega's te hebben met een chronische aandoening

Heb jij op je werk één of meer collega's met een chronische aandoening?

In de sector Zorg geeft 65% aan één of meer collega's te hebben met een chronische aandoening. In de sectoren Zakelijke dienstverlening, Bouw en Handel is dit resp. 49%, 56% en 46%.

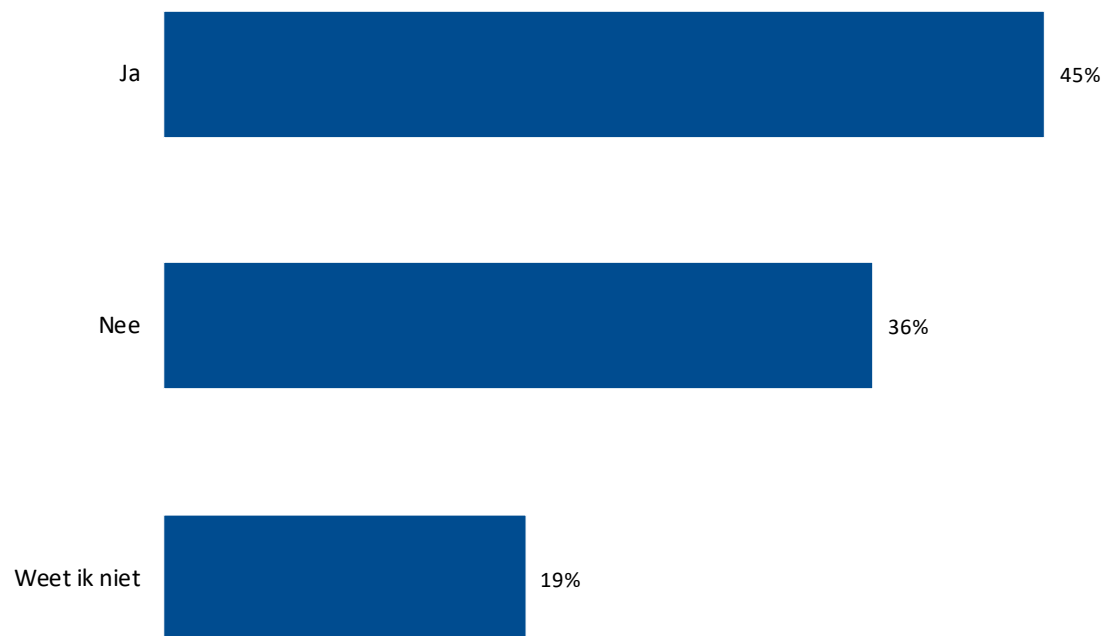
Vraag: Heb jij op je werk één of meer collega's met een chronische aandoening?.

Basis: alle respondenten (0-meting: n= 1.251)

Iets minder dan de helft heeft een directe collega met een chronische aandoening

Heb jij op je werk één of meer directe collega's of teamgenoten met een chronische aandoening?

Het is opvallend dat van de mensen met een chronische aandoening 67% aangeeft een directe collega te hebben met een chronische aandoening. Bij de mensen zonder chronische aandoening is dat slechts 34%.

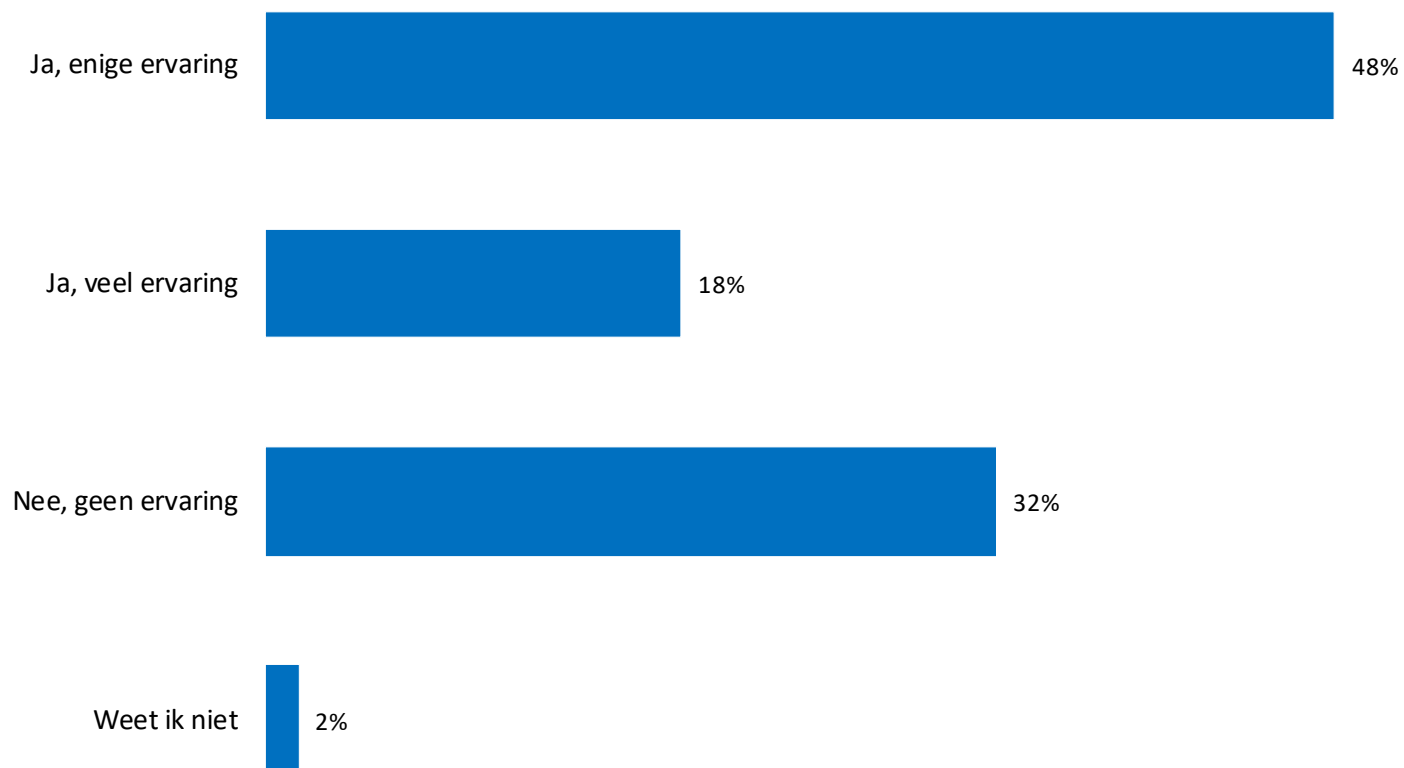
Vraag: Heb jij op je werk één of meer directe collega's of teamgenoten met een chronische aandoening?

Basis: alle respondenten (0-meting; n= 1.251)

Twee derde van de werkgevers heeft (enige) ervaring met leiding geven aan iemand met een chronische aandoening

Heb jij zelf als leidinggevende of HR professional ervaring met het leiding geven aan mensen met een chronische aandoening?

In de zorgsector is het meeste ervaring met leiding geven aan mensen met een chronische aandoening. Hier geeft 89% aan enige of veel ervaring te hebben. In de sectoren Zakelijke dienstverlening, Bouw en Handel zijn deze percentages resp. 60%, 65% en 70%.

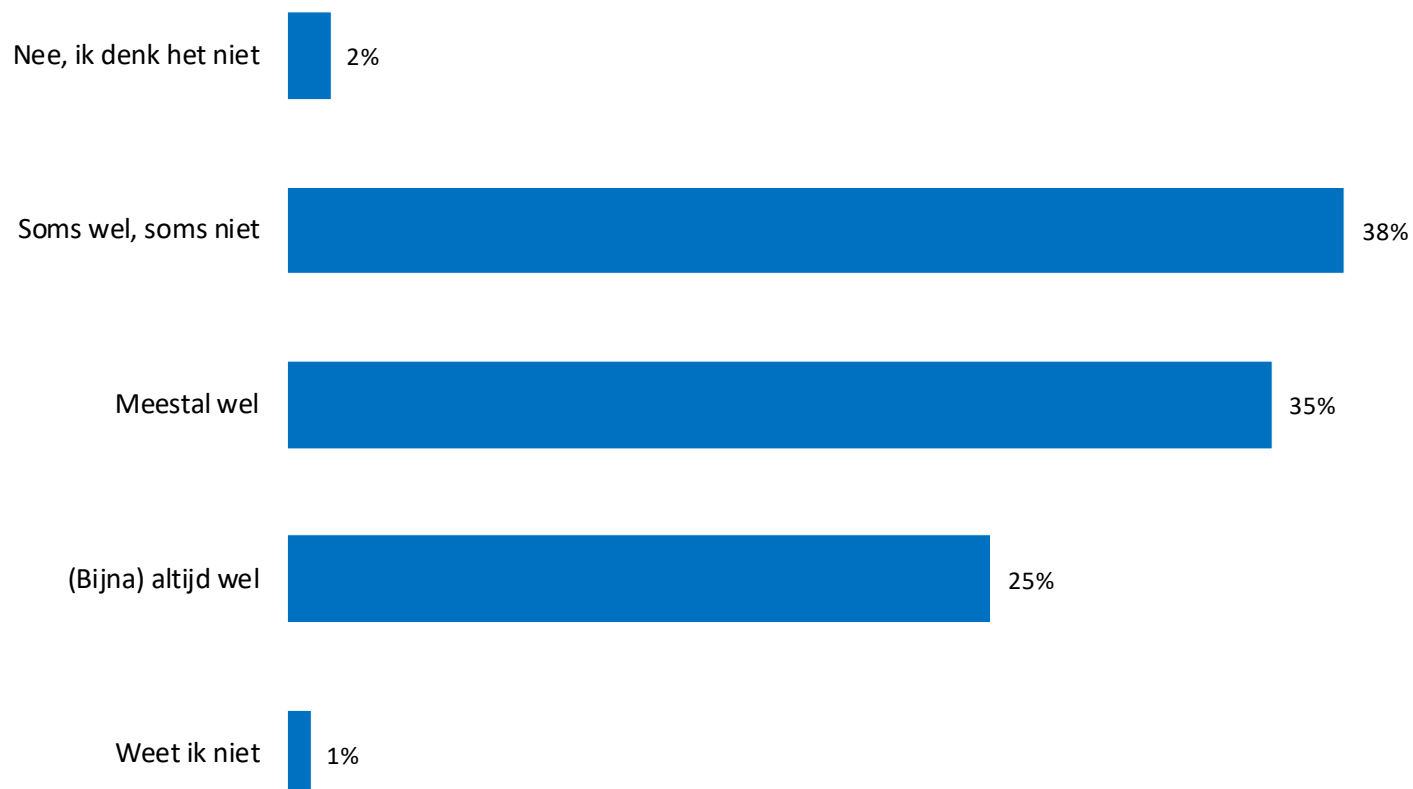
Vraag: Heb jij zelf als leidinggevende of HR professional ervaring met het leiding geven aan mensen met een chronische aandoening?

Basis: alle werkgevers + HR (0-meting: n= 323)

60% geeft aan het idee te hebben dat ze mensen met een chronische aandoening meestal/bijna altijd voldoende hebben kunnen ondersteunen

Heb jij het idee dat jij de mensen met een chronische aandoening die onder jouw leiding/verantwoordelijkheid werken en/of gewerkt hebben, voldoende hebt kunnen ondersteunen?

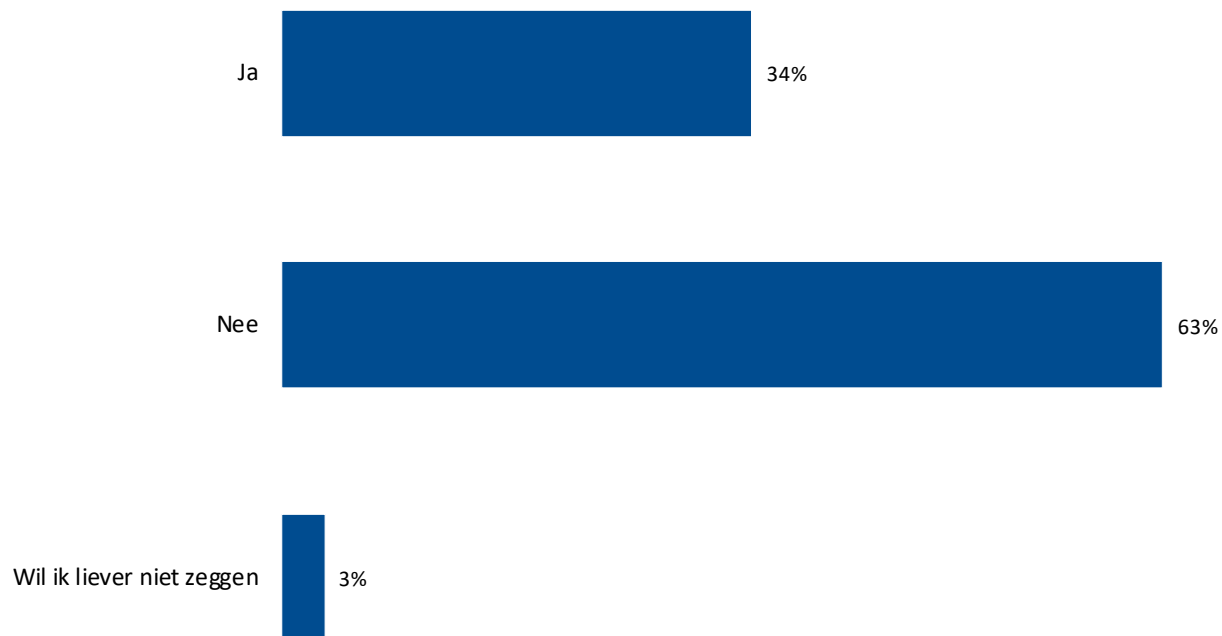
Vraag: Heb jij het idee dat jij de mensen met een chronische aandoening die onder jouw leiding/verantwoordelijkheid werken en/of gewerkt hebben, voldoende hebt kunnen ondersteunen? Bijv. door het bespreekbaar te maken en door indien nodig aanpassing in het werk te doen?

Basis: alle werkgevers + HR met ervaring met medewerkers met een chronische aandoening (0-meting: n= 213)

Ongeveer 1 op de 3 mensen in het onderzoek heeft zelf een chronische aandoening te hebben

Heb je een langdurige of chronische ziekte, aandoening (psychisch of lichamelijk) of handicap?

Het percentage respondenten met een chronische aandoening in dit onderzoek is nagenoeg gelijk aan het landelijke gemiddelde (36%) dan TNO en CBS vaststelden.

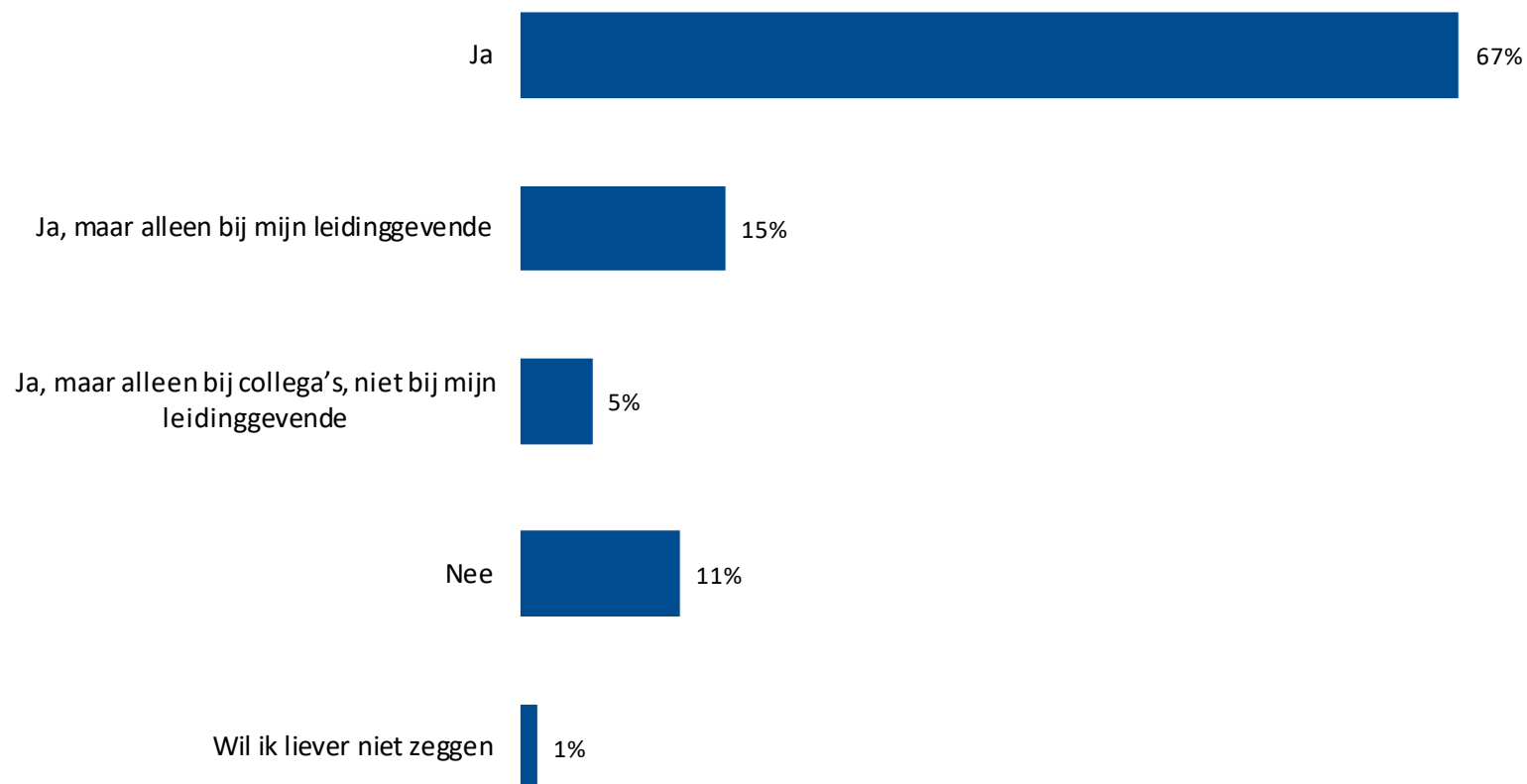
Vraag: Heb je een langdurige of chronische ziekte, aandoening (psychisch of lichamelijk) of handicap?

Basis: alle respondenten (0-meting: n= 1.251)

Twee derde van de mensen is open over diens chronische aandoening

Je gaf aan zelf een chronische aandoening te hebben. Ben jij open over je aandoening naar je (leidinggevende en) collega's op het werk?

Hoewel twee derde open is over zijn/haar chronische aandoening is één derde dat dus niet. 15% is alleen open richting de leidinggevende en niet richting de andere collega's.

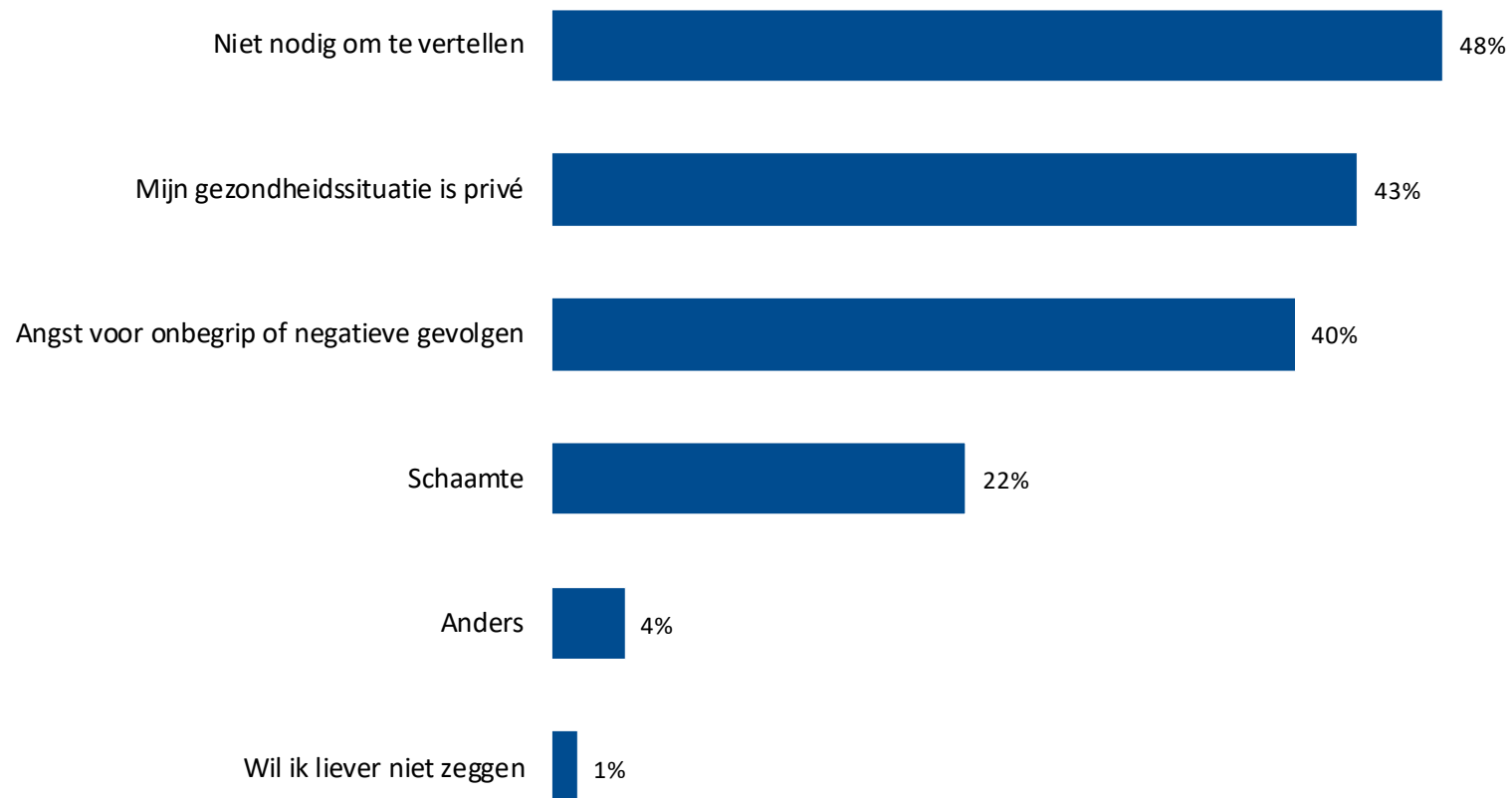
Vraag: Je gaf aan zelf een chronische aandoening te hebben. Ben jij open over je aandoening naar je <Als niet zelf directeur (leidinggevende en) collega's op het werk?

Basis: iedereen met een chronische aandoening (0-meting: n= 422)

De redenen om niet open te zijn lopen uiteen, de meesten vinden het niet nodig of privé, 40% is bang voor onbegrip

Wat zijn de redenen dat je niet open bent over je aandoening (naar iedereen) op het werk?

Vraag: Wat zijn de redenen dat je niet open bent over je aandoening (naar iedereen) op het werk?.

Basis: iedereen die niet (helemaal) open is op het werk over diens chronische aandoening (0-meting: n= 132)

MARKET RESPONSE

marketresponse.nl